

Kaiu kooli tulevikku vaeti akadeemilises õhkkonnas

Kaiu põhikooli ajalugu ulatub muljetavaldavalt 175 aasta taha. Möödunud nädalavahehetusel tähistati vilistlaste kokkutulekuga väarikat tähtpäeva. Veel enne pidustuste ja tantsusammude algust peeti akadeemilises õhkkonnas arutelukoosolek, et heita pilk hetkeks nii möödanikku kui ka planeerida tulevikku.

Siim Jõgis

Põhjust selleks on. Viimasel ajal riiklikul tasemel toimunud muudatused loovad olukorra, kus teatav muretsemine on vältimatu. Kaiu põhikooli direktor Hannes Vald viskas koosolekul õhku mõtte, et kui haldusreform on läbi viidud, siis kaugel see haridusreform enam on. Kaiu põhikooli püsijäämise suhtes otseselt muret siiski ei tuntud. Tegemist ei ole kaugeltki väikese kooliga. Direktori ettekandest tuli välja, et käimasoleval õppeaastal on koolis õpilasi 91.

Võrreldes varasemate aastatega on see number mõnevõrra kasvanud, sest näiteks õppeaastal 2011/12 oli Kaiu põhikoolis 84 õpilast. Seni, kuni kohalik kogukond tunneb kooli vajalikkust, see siin ka püsib – nõnda kõlas reedel, 24. novembril koolimaja võimlas toimunud arutelukoosoleku läbiviimise motiiv.

Praeguse seisuga on kooli roll kohaliku elu edasikandjana

Kaiu põhikooli direktor Hannes Vald viskas koosolekul õhku mõtte, et kui haldusreform on läbi viidud, siis kaugel see haridusreform enam on. Foto: SIIM JÕGIS

pigem kasvamas. Nüüd kui Kaiu valda ning vallavalitsust lähiajal enam ei eksisteeri, on just kool üks Kaiu nime silmapaistvamaid edasikandjaid. Seda toetab 175-aastane ajalugu, mille juured ulatuvad aastasse 1842. Siis asutati Nigula talu tagakambrisse Kasvandu mõisakool ning alates sellest ajast on Kaiu piirkonnas haridust jagatud.

Reedesel konverentsil peeti koos ettekannet. Koos vanemate õpilastega oli kuulajaid ligikaudu viiskümmend. Lisaks direktorile tegid ettekande Kristina Johannes haridus- ja teadusministeeriumist, Rapla vallavanem Piret Minn, ROL-i tegevdirektor Silvi Ojamuru, Kaiu vallavanem Ülle Kiviste ja Kaiu EKO Metall juhatuses esimees Olavi Kold.

Lisaks optimistlikule suhtumisele kooli püsijäämisse

oli teiseks läbivaks jooneks kogu ürituse vältel muutustega toimetulemine. Eriti põhjalikult võttis selle teema ette Raplamaa Omavalitsuste Liidu tegevdirektor Silvi Ojamuru, rääkides paradigma muutusest ehk üldiste vaadete, meetodite ja kriteeriumite kogumist. Hulgaliselt muudatusi on toonud nii haldusreform kui ka maavalitsuste sulgemine alates järgmise aasta 1. jaanuarist. Ka haridusasutused ei saa nendest muudatustest mööda vaadata, sest kui varem pidas koolide üle järelevalvet vastav üksus maavalitsuse koosseisus, siis nüüd läheb see ülesanne üle haridus- ja teadusministeeriumile.

Sellest käiski kõnelemas Kristina Johannes. Jäädes ametnikule omaselt vaoshoituks, ütles Johannes, et järelevalve tähendab ennekõike

koostööd, mitte karistamist.

Kogu päeva ühe olulisema kõne pidas Rapla uus vallavanem Piret Minn. Tegemist oli tema esimese avaliku ülesastumisega Kaius ning ta kasutas seda võimalust tervitavaks Kaiu piirkonda suure Rapla valla koosseisus. Küllap lisas ürituse õhustikku optimismi ka see, et valdade ühinemispingusse kirjutati sisse Kaiu põhikooli püsijäämine.

175 aastat järjepidevat ajalugu Kaiu hariduselus on omaette väärtus, mida tuleb hinnata. Eriti nüüd, kui sealne koolimaja jääb Kaiu identiteeti kandma Rapla valla kagunurgas. Seni, kuni kohalik kogukond peab vajalikuks oma kooli olemasolu, püsib see ka elus – nõnda kõlas mõte, mis jäi iseloomustama reedest arutelukoosolekut.

Märjamaa volikogu tunnistas varasema otsuse kehtetuks ning nõustus uuringuloa andmisega

Stina Andok

Eelmisel nädalal, 21. novembril toimunud istungil lahendas Märjamaa volikogu muude küsimuste hulgas AS-i TREV-2 Grupp esitatud vaiet volikogu septembris vastu võetud otsuse kohta, millega ei nõustatud geoloogilise uuringuloa andmisega AS-le TREV-2 Grupp.

AS TREV-2 Grupp taotles geoloogilise uuringu luba Nurme uuringuruumis, mis asub Märjamaa vallas Pajaka külas ning mille omanik on Eesti Vabariik, valitseja keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Ettevõtte taotles geoloogilist uuringuluba kaheks aastaks. Geoloogilist uuringut sooviti teostada maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil. Uuringu käigus soovitakse selgitada välja, missugust maavara alal leidub ning millised on selle kasutamise- ja kaevandamisvõimalused.

Märjamaa vallavalitsuse algatatud eelnõu selgituskirjas seisab, et uuringulal ei ole looduskaitsese- ja Natura alasi ega kultuurimälestisi ning et geoloogilise uuringuga ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Tänavu maikuu esitasid Nurme ja Pajaka küla elanikud keskkonnaametile, Märjamaa vallavalitsusele ja Nissi vallavalitsusele pöördumise, milles juhitakse tähelepanu asjaolule, et samase piirkonda on antud geoloogilise uuringu luba juba kahele teisele ettevõttele. Külade elanikud väljendasid pöördumises, et ei pea õigustatuks ühe piirkonna maastiku niivõrd ulatuslikku muutmist ning

on järjekordse uuringu loa andmise vastu. Samuti olid elanikud mures uuringuala lähedusega majadele seoses võimaliku müra ja tolmuga.

Tulenevalt kohalike elanike vastuseisust otsustas Märjamaa vallavalitsuse tänavu 19. septembri istungil mitte nõustuda uuringuloa andmisega. AS TREV-2 Grupp esitas otsuse kohta vaide, nõudes otsuse tühistamist ja uue otsuse tegemist Nurme uuringuruumis uuringuloa väljastamise osas.

Seejärel kohtusid Märjamaa vallavalitsuse esindajad ettevõtte esindajatega, et teemat arutada ning arutelude tulemusena lepiti kokku erinevates asjaoludes. Otsustati, et ettevõtte muudab uuringuala piiri ja viib selle elumajadest 200 meetri kaugusele ning et uuringuloa taotlusele arvamuse andmise otsusesse lisatakse kaevandamisloa väljastamise tingimused.

Külaelanikud on uute tingimustega tutvunud ning oma nõusoleku uuringute läbiviimiseks andnud. Abi-vallavanem Triin Matsalu selgitas eelmisel teisipäeval volikogu istungil, et läbirääkimiste tulemusena on jõutud kõiki osapooli rahuldava tulemuseni. Miks on vaja kaevandamisloa väljastamise tingimusi lahti kirjutada uuringuloa andmise juures, põhjendas Matsalu, et need tingimused lisati kohalike elanike rahustamiseks.

Kui tulevikus peaks ettevõtte taotlema kaevandamisloa, tuleb tal juba varem kokku lepitud tingimustest lähtuda, mis muu hulgas näiteks näevad ette kohtumist kohalike elanikega. Märjamaa volikogu otsustas varasema otsuse tunnistada kehtetuks ning nõustuda uuringuloa andmisega.

Heategevuslik kontsert tõi valguse südamesse

Pühapäeval, 26. novembril oli Rapla Maarja-Magdaleena kirikus heategevuslik kontsert „Valgus südames“, millega koguti annetusi vähiravifondile „Kingitud elu“. Kontserdil esinesid Ott Lepland ja keelpillitrio La Phoenix.

Helerin Väronen

Rapla kirikuõpetaja Mihkel Kukk sõnas, et oluline on, et valgus oleks kõigis meis endis sees, see pole pelgalt astronoomiline nähtus. Ja valgust me südames võiks tänasel päeval

rohkem olla. Vähiravifondi juhataja Toivo Tänavsuu rääkis, et kui ta oli mõelnud, mis sõnumit see kontsert edasi võiks anda, kerkis esile sõna „tänu“. Sel aastal on vähiravifond saanud erakordselt palju annetusi. Tänavsuu sõnas, et nad ei ravigi niivõrd haigeid,

kui tervet Eesti ühiskonda. Eriti hästi tuli see välja Annabeli loos, kus erakordselt ruttu saadi raviks vajalik summa kokku. Pärast seda kallistas ilmselt nii mõnigi oma lapsi tugevamini ja sai paremaks inimeseks.

Ott Lepland esitas kontserdil oma ballaadilikumaid lugusid, näiteks „Jõesäng“, „Sinuni“ ja „Tunnen elus end“. Esitamisele tulid ka teiste kirjutatud lood. Tõnis Mägi lugudest on Lepland leidnud üle 30 aasta vana pala „See on, laps, meie muld“, mis tema arvates on

teenimatult jäänud teiste Mägi laulude varju. Oma ema kirjutatud lugu „Emakene, kallis, kulla“ on Lepland terve oma teadliku elu endaga kaasas kandnud.

La Phoenix mängib keelpillidel klassikat, kuid seda tänapäevases võtmes. Kuigi La Phoenix koosneb neljast muusikust, esinevad nad tavaliselt triona. Seekord esinesid Johanna Marie Kork, Sandra Hiie ja Aike Randmann. Nad olid kontserdiks välja valinud oma lemmikpalad ja teiste hulgas tulid ettekandele Karl

Jenkinsi „Palladio“, Antonio Vivaldi „Storm“, Carl Orffi „Carmina Burana“. Moodsamast repertuaarist aga ka näiteks Coldplay „Viva la Vida“.

Kolmandas muusikaplokis esinesid Lepland ja La Phoenix koos, kus esitamisele tuli Leplandi enda lugusid, näiteks „Võitmatu“ ja lisalooks „Kuu-la“. Samuti sai kuulda Kait Tamra loodud lugu „Ajavoo-gude sees“ ja Tõnis Mägi laulu „Palve“, mis oli ka kontserdi ametlik viimane lugu.

Samal päeval toimus ka

teine heategevuskontsert - Tallinnas Oleviste kirikus. Kahe kontserdi peale koguti 4050 eurot vähihaigete toetuseks. Sihtasutus Hille Tänavsuu Vähiravifond „Kingitud Elu“ on eraalgatuslik vähiravi toetusfond, mida juhib Toivo Tänavsuu, ja mille missioon on aidata vähihaigeid, kelle ravimist ei pea riik parasjagu piisavalt „kulutõhusaks“.

Vähiravifond „Kingitud elu“ on 2017. aastal toetanud ligi saja inimese ravi ning annetustena kogunud ligi miljon eurot.